

Onderwerp	Jaarverslag VTH Wabo 2020
Zaaknummer	24092-2021
B&W vergadering	30 maart 2021
Integrale advisering	Erik Langenbach Ruimte (T&H)
Portefeuillehouder	Dhr. W.J.M. (Wout) Wagenmans
Voor informatie	Sjaak Legebeke

Bestuursamenvatting

Op grond van de Wabo en het Besluit omgevingsrecht dient jaarlijks een evaluatie worden opgesteld waaruit blijkt of de activiteiten die zijn opgenomen in het VTH jaarprogramma zijn uitgevoerd. Bijgaand treft u aan het VTH jaarverslag over 2020.

Beslispunten

1. Het jaarverslag VTH 2020 vast te stellen
2. Het jaarverslag ter informatie toe te zenden aan de gemeenteraad
3. Het jaarverslag toe te zenden aan GS van Overijssel

Besluit

Conform,

Inleiding

Het VTH jaarverslag is onderdeel van de PDCA-beleidscyclus zoals deze is vastgelegd in de Wabo en het Besluit omgevingsrecht. In het jaarverslag rapporteren wij over de feitelijke uitvoering zoals die uit de operationele cyclus (de uitvoering) naar voren is gekomen en vindt evaluatie van die uitvoering plaats.

Beoogd effect

Inzicht geven in de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op grond van de Wabo binnen de gemeente Raalte.

Argumenten

1.1 *Het jaarverslag maakt onderdeel uit van de beleidscyclus VTH*

Het jaarverslag zoals dat nu voorligt is onderdeel van de strategische of beleidscyclus zoals die is vastgelegd in de Wabo en het Besluit omgevingsrecht. Deze cyclus bestaat uit het Uitvoeringsbeleid, het jaarprogramma en het jaarverslag. De wet schrijft voor dat voor de taken die door het bevoegd gezag zijn overgedragen aan de Omgevingsdienst (OD) het uitvoeringsbeleid en het uitvoeringsprogramma uniform moeten zijn voor het gehele werkgebied van deze dienst. Voor het jaarverslag is die verplichting van uniformiteit niet gegeven maar het verslag wordt vanzelfsprekend wel in nauwe samenwerking met de OD opgesteld.

Deze beleidscyclus is in Raalte (en de andere gemeenten in IJsselland) nog niet geheel gesloten. In 2018 is het uitvoeringsbeleid VTH vastgesteld voor de taken die zijn opgedragen aan de OD.

Voor de VTH taken onder de Wabo die niet aan de OD zijn opgedragen, wij duiden die met de term "thuis taken", is het uitvoeringsbeleid in voorbereiding. De vaststelling er van is gepland voor direct na de zomer van 2021. Het uitvoeringsbeleid zal eind dit jaar de basis vormen voor het jaarprogramma 2022.

1.2 Corona heeft invloed gehad op de uitvoering van de VTH-taken

Vanaf maart 2020 heeft de uitvoering van de VTH taken te maken gehad met de invloeden van corona. Deze invloeden waren erg wisselend. De bouw- en de milieutaken hebben niet wezenlijk te lijden gehad onder corona. De aantallen zijn goeddeels gelijk aan de planning al zijn er wel verschillen in de soort aanvragen. Dit is gebruikelijk omdat er sprake is van een autonoom proces van aanvragen.

Met name waar de vergunningen en meldingen betrekking hadden op het gebruik van de openbare ruimte zijn de invloeden van corona merkbaar. Zo zijn er vanwege de coronabeperkingen aanzienlijk minder vergunningen aangevraagd en meldingen ingediend voor evenementen. Ook het aantal stookontheffingen voor paasvuren was aanzienlijk lager dan normaal. Uiteindelijk zijn veel van de evenementen waarvoor een vergunningaanvraag, ontheffingen of meldingen was ingediend, niet doorgestaan.

Door de afgekondigde maatregelen was het binnentreden van gebouwen aan regels gebonden. Met name bij de OD heeft dit tot gevolg gehad dat gedurende een aantal maanden de reguliere bedrijfscontroles niet hebben plaatsgevonden. Desalniettemin is er slechts zeer beperkt achterstand ontstaan in de uitvoering van het toezicht ten opzichte van de planning. Het toezicht tijdens de bouw is, met in achtname van de coronaregels, doorgaan. Uitzondering hierop is de eindcontrole. In die gevallen is de woning vaak al betrokken en ligt het minder voor de hand hier binnen te treden. In de meeste gevallen is dit opgelost door digitale opleveringsverslagen door de aannemers. In een beperkt aantal gevallen is de eindcontrole, in overleg met aannemer en bewoner, uitgesteld. Inmiddels is hier geen achterstand meer.

1.3 De milieutaken worden uitgevoerd door de OD.

De uitvoering van de milieu gerelateerde vergunningverlening, toezicht en handhaving en de vakinhoudelijke milieuadviesverlening is opgedragen aan de Omgevingsdienst IJsselland. In totaal is voor de gemeente Raalte 9.134 uur ofwel 6,35 fte beschikbaar. Deze uren hebben betrekking op het primaire proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies aangevuld met administratieve ondersteuning.

Al in 2018 en ook in 2019 werd duidelijk dat in deze opzet geen dan wel onvoldoende rekening is gehouden met taken die ondersteunend zijn aan dat primaire proces. Voorbeeld hiervan zijn de verbetering van de datakwaliteit van IJVI, klachtenbehandeling en het doen van onderzoeken naar uitvoeringsgevolgen (bv de stikstofproblematiek en luchtwassers).

In overleg met alle partners in de gemeenschappelijke regeling OD IJsselland (ambtelijk en bestuurlijk) is tot dusver de lijn aangehouden dat voor de personele inzet binnen de OD aan deze taken geen extra middelen zullen worden verstrekt en dat ze moeten worden uitgevoerd binnen de bestaande formatie.

Dit heeft tot gevolg gehad dat er in 2019 en ook in 2020 uren uit het primaire proces worden ingezet voor algemene productieve taken die ondersteunend zijn aan het primaire proces. Deze uren zijn niet rechtstreeks toe te schrijven aan een van de deelnemers in de OD.

Daarnaast is het binnen de organisatie van de OD niet mogelijk gebleken om alle toezicht- en advies uren exact een specifieke partner te verbinden. Gevolg hiervan is dat een deel van deze uren als "collectieve uren" worden geregistreerd en langs de bestuurlijk vastgestelde evenredige verdeelsleutel in rekening worden gebracht bij de partners. Raalte draagt voor 7,7% bij aan de begroting van de OD, dus wordt ook 7,7% van deze collectieve uren voor rekening gebracht van de gemeente Raalte.

In 2020 zijn van de voor Raalte uitgevoerde 9.942 uren, 808 uren of wel 8,8% meer dan was begroot, 6.497 uren besteed aan het primaire proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering. Ten laste van Raalte zijn 3.445 uren besteed aan algemene productieve uren die ondersteunend zijn aan het primaire proces en aan uren die niet specifieke aan een partner zijn te verbinden. Naast het verbeteren van de datakwaliteit in IJVI gaat het hierbij onder

andere om administratie werkzaamheden, overleggen en opleidingen, en regio brede projecten als de advisering over de achtergrondwaarden voor PFAS en het onderzoek naar het functioneren van luchtwassers.

1.4 De uitvoering van de vergunningverlening is onderdeel van het jaarverslag.

Milieu

De OD is in staat geweest alle vergunningaanvragen en meldingen af te handelen binnen de daarvoor beschikbare tijd. Of de geleverde producten voldoen aan de producteisen kunnen we niet vaststellen aangezien de OD, in afwijking op eerdere afspraken, geen kwalitatieve monitoringgegevens heeft overgelegd over de uitvoering van de opgedragen taken.

Het aantal en de soort geleverde producten wijkt af van de planning. Het aantal aanvragen om omgevingsvergunning voor de activiteit milieu was ongeveer gelijk aan de planning. Het aantal meldingen op grond van het Activiteitenbesluit daarentegen lag ruim drie keer hoger dan vooraf ingepland. Een verband met Corona is hierbij niet vanzelfsprekend. Meer voor de hand ligt een relatie met uitgestelde meldingen uit 2019 vanwege de onduidelijkheid over de stikstofregels.

Eind 2020 is gebleken dat de OD niet in staat is gebleken gedetailleerd inzicht te geven in de uren die in 2020 zijn besteed aan vergunningverlening. Dit ondanks duidelijke regio brede afspraken hierover eind 2019 / begin 2020. Inmiddels is de OD gestart met een totale herinrichting van de bedrijfsvoering en het bedrijfsbureau.

Bouwen en RO

De uitvoering van de vergunningverlening voor het taakveld bouwen en r.o. laat zien dat de aanvragen redelijk in lijn zijn met de planning. Het aantal vergunningen lag weliswaar op hetzelfde niveau echter de uren die noodzakelijk waren voor de bouwaanvragen lagen ruim hoger. De oorzaak is met name gelegen in de aanzienlijke versterking van de functie van het vooroverleg. Dit in combinatie met de stikstofproblemen hebben tot gevolg gehad dat veel extra tijd is gaan zitten in het behandelen van deze verzoeken. Deze extra inspanningen hebben wij kunnen leveren door accentverschuivingen in de taken en inhuur van extra menskracht, bekostigd uit de legesopbrengsten.

Openbare ruimte / APV.

Het aantal meldingplichtige evenementen week in 2020 sterk af van de voorgaande jaren. Het aantal aanvragen om vergunning of ontheffing dan wel het aantal meldingen is al jaren redelijk stabiel. Zo niet in 2020. Corona is hiervan de directe aanstichter.

1.5 De uitvoering van Toezicht en handhaving is onderdeel van het jaarverslag.

Handhaving.

Het toezicht binnen het fysieke domein heeft in 2020 veel minder vaak tot handhavingsacties geleid dan in de jaren daarvoor. Dit kan te maken hebben gehad met een terughoudende opstelling van de toezichthouders / handhavers in verband met de gevolgen van corona, zoals die voor veel ondernemers voelbaar was.

Het aantal klachten had in 2020 weer een opleving. In 2019 was het aantal klachten gedaald van 132 naar 117 waarvan 21 over hondenpoep. In 2020 waren het 147 klachten waarvan 45 over honden (poep en/of bijtincidenten). Met name het aantal klachten over lawaai en stankoverlast is toegenomen. Deze klachten zijn terug te voeren tot twee concrete overlastsituaties.

Milieu.

De uitvoering van het toezicht op de naleving van de milieutaken door de OD is in overeenstemming met de planning uitgevoerd. De afgesproken uren zijn geleverd en het aantal geplande controles is uitgevoerd. In de uitvoering echter zijn andere keuzes gemaakt ten aanzien van de gecontroleerde bedrijven.

Daarnaast is een aanzienlijk deel van de uren, in overleg met de partners niet besteed aan het primaire proces van toezicht maar hier aan ondersteunende werkzaamheden (zie ook punt 1.3 van dit advies). Met name de uren toezicht hebben ernstig ingeleverd ten behoeve van de ondersteuning van het primaire proces. Naast de 5% van de capaciteit die ook in 2019 is besteed aan het verbeteren van de datakwaliteit is 10% gereserveerd voor klachtenbehandeling. Daarnaast

is op voorhand 10% van de beschikbare capaciteit voor onvoorziene toezichtstaken. Uiteindelijk worden deze wel ingezet voor milieutoezicht maar de uren zijn niet meegenomen in de primaire planning door de OD t.b.v. Raalte. Minder toezicht zou kunnen leiden tot risico's. De OD heeft de beschikbare formatie ingezet op de hoog risico inrichtingen en zo het risico beperkt weten te houden. Waar toch signalen waren dat er uitvoeringsproblemen waren bij inrichtingen, is daar door de OD direct op geacteerd.

Toezicht bouwen en R.O.

Voor de uitvoering van het bouw en R.O toezicht is het, net als in 2019, noodzakelijk gebleken extra formatie aan te trekken. Weliswaar wijkt het aantal afgegeven bouwvergunningen en het aantal van aanvragen om af te wijken van het bestemmingsplan niet wezenlijk af van de planning, dit geldt niet voor het aantal controles tijdens de bouw. Het is nodig gebleken hier ruim 600 uur extra op in te zetten. Daarnaast is conform de planning invulling gegeven aan toezicht op illegale bouw en strijdig gebruik, de aanwezigheid van roestvast staal in zwembaden en (in samenwerking met de veiligheidsregio) brandveiligheid.

Toezicht Openbare ruimte / APV

Het toezicht in de openbare ruimte is vooral het domein van de BOA's. In 2020 is extra formatie beschikbaar gekomen. Hierdoor is in 2020 in totaal 2603 uur ofwel 69 uur per week beschikbaar.

Feitelijk is het leeuwendeel van de inzet van de BOA's vanaf medio maart, geheel opgeslokt door de naleving van de coronaregels in het openbaar gebied. Toezicht op naleving van de afstandsregels op terrassen, de sluiting van horeca en winkels en het voorkomen van het ontstaan van de samenkomsten.

Ook preventief hebben de BOA's veel inzet gepleegd, bijvoorbeeld in de vorm van het geven van aanwijzingen aan ondernemers hoe zij kunnen voldoen aan de coronaregels.

De inzet voor de naleving van de coronaregels ging ten koste van de reguliere taken; het bestrijden van parkeeroverlast, fietsen in het winkelgebied, overlast door honden en zwerfvuil.. Daarnaast zijn middelen gereserveerd voor leeftijdscontrole op grond van de Drank- en Horecawet.

2.1 Het jaarverslag moet ter kennisname aan de gemeenteraad worden gestuurd.

Net als het uitvoeringsbeleid en het uitvoeringsprogramma dient het jaarverslag ter kennisname aan de gemeenteraad te worden toegezonden

3.1 Het jaarverslag moet naar de provincie worden gestuurd. Net als het uitvoeringsbeleid en het uitvoeringsprogramma wordt het jaarverslag toegezonden aan het college van Gedeputeerde Staten. Het jaarverslag is onderwerp van Interbestuurlijk toezicht.

Duurzaamheid

n.v.t.

Kanttekeningen

1 Het jaarverslag is cijfermatig.

Op dit moment is het jaarverslag een verzameling van cijfers over de uitvoering ten opzichte van de planning.

Met het nieuwe VTH-beleid willen we hier een kwalitatieve slag in maken door te gaan rapporteren over de wijze waarop en mate waarin de uitvoering van de VTH-taken bijdraagt aan de realisatie van gemeentelijke doelen. VTH wordt daarmee een herkenbaar en regelbaar middel om de gemeentelijke beleidsdoelen te behalen.

Daarnaast is de insteek om de uitvoering van de VTH-taken risico gestuurd te maken. Daarvoor wordt er gewerkt aan een risicoanalyse tool die inzicht geeft in de risico's behorende bij de verschillende beleidsterreinen in de VTH-beleid.

2. De invloed van Corona gaat verder dan alleen de cijfers.

De verschuiving in de inzet van de BOA's en de vermindering van de controles zijn twee meetbare effecten van Corona, maar de impact gaat verder dan dat. Los van het gegeven dat de corona maatregelen impact hebben op inwoners geldt dat ook voor onze medewerkers. Het thuiswerken zorgt ervoor dat toezichthouders minder vaak buiten zijn, digitaal

overleggen vraagt meer van ons, mensen weten te vinden is soms lastiger, etc. Ook die zaken hebben invloed op de wijze waarop taken worden uitgevoerd.

Financiën

Aan dit besluit zijn geen financiële gevolgen verbonden.

Vervolg

Zie punt 2.1 en 3.1. van de argumenten.

Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

Bijlage Jaarverslag VTH Wabo 2020